ಶ್ರಿ ಎಂ. ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್.—ಅವರು ಹೇಳಿದಾಗ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಆಪ್ಪೊತ್ತಿನ ದಿವಸ ಯಾರು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳು ಆಗಿದ್ದರೋ ಅವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಇದು ಸೀಮಿತ ವಾಗಿರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಮುಂದೆ ಬರುವವರಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ದೋರಣೆ ಇತ್ತು. ಈಗ ಇದನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸದೇ ಹೋದರೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಹಾಗೆ ಸರಕಾರ ತಮ್ಮ ದೋರಣೆ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಇವ್ವ ಕಾರಣಗಳೇನು?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್—ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಉದ್ಭವವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಆಶ್ವಾಸನೆ ಕೊಟ್ಟರು ಎಂದು ಹೇಳಿರುವುದು ನನ್ನ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ಆಗ ಇದ್ದವರನ್ನು ಅಬಸಾರ್ಬ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಆಗ ಡಿ ಎಲ್ ಆರ್ ಹಾಗೂ ಎಸ್ ಎಲ್ ಆರ್ ಸಿ ಇವುಗಳಿದ್ದವು. ಆಗ ಇದ್ದ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟ್ಸ್ ಪ್ರಶ್ನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಮುಂದೆ ಇವರನ್ನು ಅಬಸಾರ್ಬ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಆದರಂತೆ ೧೯೬೫ರಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಇದ್ದರೋ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಅಬಸಾರ್ಬ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಆರ್. ಹಾಲಸ್ವಾಮಿ.—ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಎಂದು ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟು ಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಮತ್ತೆ ಅವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಕೆಲವುವೇಳೆ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ತಿಂಗಳ ಬ್ರೇಕ್ ಆಫ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಬರುತ್ತದೆ ಇದರಬಗ್ಗೆ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿರಾ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.— ಇದು ಕೇಸುಗಳ ಮೆರಿಟ್‌ಗಳ್ಳಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೈಪೋಥಿಟಿಕಲ್ ಆಗಿ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದರೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಹಾರ್ಡ್ ಕೇಸುಗಳು ಎಂದು ಇದ್ದ ಆವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಲ್ಲವನ್ನು ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದರೆ ಅದು ಕಷ್ಟ

ಶ್ರೀ ಬಿ ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್.—ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟರುಗಳನ್ನು ಅಬಸಾರ್ಬ್ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರಗತಿ ಏನಾಗಬೇಕು? ಕೆಲವರು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಮದುವೆಯಾಗಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳು ಹೋದರೆ ಮುಂದೆ ಇವರ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆ? ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲವೆ?

ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್:—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ದಿವಪ ಸಹನುಭೂತಿ ಇದೆಯೋ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾನುಭೂತಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಅವರಿಗಿಂತು ಕಡಿಮೆ ಏನ್ನಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಸೂಚನೆಕೊಟ್ಟು ಅಲರ್ಟ್‌ನೇಟೀವ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡಿ ಆಡಳಿತದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಸಡಿಲಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟಗಳನ್ನು ತುಂಬಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆಯೋ ಅಲ್ಲಿ ಕೊಡಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪಬ್ಲಿಕ್ ಅಂಡರ್‌ಟೇಕಿಂಗ್ ಗಳಿಗೆ ಬರೆಯುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಮತ್ತು ಬೇರೆ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಟೆಂಪರರಿ ವೇಕೆನ್ಸಿಸ್ ಇದ್ದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇವರನ್ನು ಮೊದಲು ನೇಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಮತ್ತು ಕೆಲವುಕಡೆ ಇರುವ ವೇಕೆನ್ಸಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಎಸ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ ಕ್ಯಾಸ್ಟ್ ಇವರಿಗೆ ರಿಸರ್ವೇಷನ್ ಇಟ್ಟು ಇತರರಿಗೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ ಲೋಕಲ್ ಕ್ಯಾಂಡಿಡೇಟರುಗಳಿಗೆ ಮೊದಲು ಪ್ರಿಫರನ್ಸ್ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚನೆ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಟೆಂಪರಿಯಾಗಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಪೋಸ್ಟಗಳನ್ನು ತುಂಬಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೋ ಅಲ್ಲೂಕೂಡ ಇವರನ್ನೇ ನೇಮಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಇಂದು ಕ್ಯಾಬಿನೇಟನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯಕೂಡ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

CAFETERIA APPROACH IN FAMILY PLANNING

361. SRI SOMASEKHARAPPA (Hosanagar).—

Will the Minister for Health be pleased to state :—

(*a*) what is meant by 'Cafeteria approach' in family planning ;

(*b*) the number of women in the State who wear I. U. C. D (Yearwise figures for the last 3 years up to a latest convenient date may be furnished);

(*c*) the number of lady doctors who are exclusively earmarked in family planning work;

(*d*) the number of persons who have undergone Vasectomy Operations (Yearwise figures for the last 3 years up to a latest convenient date may be furnished);

(*e*) whether it has come to the notice of the Government that I. U. C. D is failure ;

(*f*) whether the family planning has declined among women and it has become more and more male-oriented with 'Nirodh' making an aggressive start with men ;

(*g*) the steps the Government has taken to woo women since the success of family planning depends entirely on its acceptance by the fair sex ?

SRI G. BASAVANNAPPA (Deputy Minister for Health) :—

(*a*) Cafeteria approach means that after explaining various methods of family planning to the couples, they are free to choose any particular method desired by them for adoption.

(*b*)

1966-1967	...	87,670
1967-1968	...	40,782
1968-1969	...	19,717
1969-1970	...	9,375

(upto end of November only).

(*c*) 23

(*d*)

1966-1967	...	49,600
1967-1968	...	1,03,095
1968-1969	...	81,467
1969-1970	...	20,683

(upto the end of November 1969).

(*e*) No.

(*f*) No.

(*g*) Women who are eligible for Family Planning methods are systematically contacted and motivated for adopting any method suitable for them by the female field workers and Lady Doctors.

ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ :— ಕಳೆದ ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಇಲಾಖೆಯಲ್ಲಿ ೪,೫೭,೫೪೪ ಜನ ಲೂಪವತಿಯರನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮದುವೆಯಾಗದವರು ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನ ವಿಧವೆಯವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟು ಜನ ಮದುವೆ ಯಾದವರೂ ಇದ್ದಾರೆ, ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ?

MR. SPEAKER ;— I do not permit that information to be given.

SRI ABDUL KHUDDUS ANWAR :— The Minister is ready with the information.

MR. SPEAKER ;— I do not permit.

ಶ್ರೀ ಐ. ಸೋಮಶೇಖರಪ್ಪ :— ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಡುವಂತಹವರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಫೀಲ್ಡ್ ವರ್ಕರ್ಸ್ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಇದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :—ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಡುವವರು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ೧೦ ಕೋಟಿ ಜ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕೀಕ ೪೫ ಜನ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರುಗಳು ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ :— ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಎರಡೂವರೆ ಕೋಟಿ, ಇವರು ೧೦ ಕೋಟಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಇದು ಆಲ್-ಇಂಡಿಯಾ ಫಿಗರ್.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ಧವೀರಪ್ಪ :— ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಆ ವಿವರ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ :— ಈಗ ಮದುವೆಯಾಗದವರಿಗೆ, ವಿಧವೆಯರಿಗೆ ಬಿಟ್ಟು ಕೇವಲ ಮದುವೆಯಾದವರಿಗೆ ಲೂಪ್ ಅಳವಡಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಪಾಸ್ ಮಾಡಲಾಗಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಮದುವೆ ಯಾದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಈ ಯೋಜನೆ ಅನ್ವಯವಾಗುತ್ತದೆ.

SMT. WINNIFRED FERNANDES :— Has it come to the notice of Government that some women have given birth to babies along with the loops ? What is the reason for this?

SRI G. BASAVANNAPPA ;— If specific instance is given, that will be enquired into.

SRI H. SIDDAVEERAPPA ;— Has it come to the notice of Government that on account of the failure of this scheme wherever you have applied these methods some ladies have given birth to babies giving cause for suspicion in the case of their husbands resulting in divorces, family disruptions and even mental aborrations because your scheme has not been working properly?

SRI G. BASAVANNAPPA :— I do not agree. There is no failure in the scheme. In the I. U. C. D. Programme in the beginning there were

some complications; Now Such complications have been removed and there is systematic working of the scheme and so there is no failure.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎಂ. ಗುರೆಡ್ಡಿ :— ಈ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತಹ ಲೇಡಿ ಡಾಕ್ಟರಿಗಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಪುರುಷ ಡಾಕ್ಟರಿಗಾಗಲೀ ಸ್ಪೆಸಿಫೀಕ್ ಆಗಿ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆಯೇ? ಏಕೆಂದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಲೂಪ್ ದೆಶೆಯಿಂದ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಂಪ್ಲೈಂಟ್ಸ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತಿವೆ. ಇದನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಸ್ಪೆಷಲ್ ಆದ ಸಿಬಂದಿಯನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತಿ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ರೀಜನಲ್ ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಸೆಂಟರ್‌ಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಅಲ್ಲಿ ಎ. ಎನ್.ಎಂ. ಮಿಡ್‌ವೈಫ್‌ಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ :— ಗಂಡಸರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿ ನಿರೋಧ್‌ಅನ್ನು ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ. ಅದನ್ನು ಹುಡುಗರು ಕೊಂಡು ಕೊಂಡು ಬೆಲೂನ್ ಆಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಏನಾದರೂ ಬಂದೊಂಬಸ್ತು ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ:— ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಡಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ರೆಗ್‌ನೈಸ್ಡ್ ಷಾಪ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾರಾಟಕ್ಕೆ ಇಡಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎನ್. ರಾಮಣ್ಣ :— ಈ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ಇಲಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಉಪಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ನನ್ನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಭಾಸ್ಕರಶೆಟ್ಟಿ :— ಈ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದಿರಿ. ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡುವುದಾದರೆ, ೧೯೬೬–೬೭ರಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ೧೯೬೯–೭೦ರಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಖ್ಯೆಗೂ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರತಿ ವರ್ಷವೂ ಕೂಡ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ :— ಐ. ಯು. ಸಿ. ಡಿ. ಬಗ್ಗೆ ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಇದುದ್ದರಿಂದ ಈ ರೀತಿ ಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಯಿತು. ಈ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಈಗ ಸರಿಪಡಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಂಗಸರು ಬರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಾಪುಗೌಡ :— ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೈಕೊಂಡ ಮೇಲೆ ೧೯೬೯ರ ವರೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವುದು ಕಡಿಮೆಯಾಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೀರಾ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ನನ್ನ ಹತ್ತಿರ ಆಲ್–ಇಂಡಿಯಾ ಫಿಗರ್ ಇದೆ. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಒಂದು ಕೋಟಿ ೧೦ ಲಕ್ಷ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟುವುದನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ ೪೨ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟುತ್ತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಈಗ ೩೯ಕ್ಕೆ ಇಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ಎಚ್. ಜಯಪ್ರಕಾಶನಾರಾಯಣ್ :— ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಎಷ್ಟು ಜನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ,. ನುಡಿದಂತೆ ನಡೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಮೊದಲು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ಒಳಪಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸಬೇಕು

MR. SPEAKER :— That supplementary is disallowed

SRI M. H. JAYAPRAKASHNARAYAN :— Why have you disallowed? Is it not relevant?

MR. SPEAKER :— I do not allow personal Supplementary to be put.

ಶ್ರೀ ಹಂಜಿಶಿವಣ್ಣ :— ಸ್ವಾಮಿ ಈಗ ಸರ್ಕಾರಿ ನೌಕರರಿಗೆ ಮೂರು ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್‌ಕ್ರಿಮೆಂಟ್ ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತೇವೆ, ಬಡ್ತಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ, ಎಂದು ಕಾನೂನು ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಆದ್ದರಿಂದ ಆದೇರೀತಿ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲದವರು ಮತ್ತು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ಅಂಥಾ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹಾಕಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ ?

1-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

SRI D. B. KALMANKAR :— Answers to(e) and (f) are 'No', but from the figures given in (b) and (d) is it not indicative that it is a failure ?

MR. SPEAKER :— The question has been answered.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎಂ. ಇದಿನಬ್ಬ :— ಸ್ವಾಮಿ, ಕುಟುಂಬಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿನ ಕೆಫ್ ಟೇರಿಯಾ ಮಾರ್ಗ ಲೀಲಾಜಾಲವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳತಕ್ಕಂಥ ಅನುಭವ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಇದರಲ್ಲಿ ಕೆಫೆಟೇರಿಯಾ ಮಾರ್ಗ ಎಂದರೆ ವ್ಯಾಸಕ್ಟಮಿ, ಟ್ಯೂಬೆಕ್ಟಮಿ, ಇದೆ, ಐ.ಯು.ಸಿ.ಡಿ. ನಿರೋಧ್ ಇದೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ಕ್ರಮ ಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ದಂಪತಿಗಳ ಮುಂದೆ ಇಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವುದು ಸೂಟಾಗುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಸೆಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

SRI AZEEZ SAIT :— To make family planning more successful will the Government consider the desirability of appointing those doctors who have passed G.C.I.M. Examination ?

SRI G. BASAVANNAPPA :— They are not qualified to do this.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಹುಚ್ಚಮಾಸ್ತಿಗೌಡ :— ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳಲ್ಲಿ ನೌಕರರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕೆಲವು ಕಟ್ಟಡಗಳು ಖಾಲಿ ಬಿದ್ದಿವೆ, ಅಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗೆ ತದ್ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎ ಮುನಿಯಪ್ಪ :— ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗಿ ಗಂಡ ಹೆಂಡತಿ ಇಬ್ಬರಿಗೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಬಂದು ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಕುಟುಂಬಗಳು ಹಾಳಾಗಿವೆ ಎಂಬ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳು ಏನಾದರೂ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇವೆಯೇ ? ಇದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ತಾವು ಕಂಡು ಹಿಡಿದಿದ್ದೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಅಂಥಾದ್ದು ಯಾವುದೂ ಪೆರ್ಟಿಕ್ಯುಲರ್ ಇನ್‌ಸ್ಟೆನ್ಸ್ ಇಲ್ಲ.

SRI SIDDIAH KASIMATH :—May I know the progress achieved in family planning so far in this State ?

SRI G. BASAVANNAPPA :— Due to intensive family planning the birth rate has come down from 42 to 39 per thousand and the number of child births is also controlled.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ದೊಡ್ಡಬೋರೇಗೌಡ :— ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಂದು ಪ್ರಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೊರಟಿದ್ದಾರೆ. ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರೆ ೧೫-೨೫, ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಒಂದು ಇನ್‌ಸೆಂಟೀವ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಚಿಕ್ಕವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ, ಮದುವೆಯಾಗದೇ ಇರುವವರಿಗೆ ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ ? ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಕಾಗದವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದೆ. ಅದು ಏನಾಯಿತು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾ ಗಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ನೋಡಿ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಯಾರೇ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಅವರನ್ನು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ, ಅವರಿಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಕ್ಕಳಾಗಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು, ಅವರ ಗಂಡಂದಿರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಚಿಕ್ಕವರಿಗೆ ಯಾರಿಗೂ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ :— ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಎಷ್ಟು ಜನ ಕುಟುಂಬಯೋಜನೆ ಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಹಿಂದೂಗಳು ಎಷ್ಟು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕ್ರೈಸ್ತರು ಮತ್ತು ಮುಸ್ಲಿಮರು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ ?

SRI G. BASAVANNAPPA :— The percentage of Muslim and Christian population is very much less when compared to the Hindu population. According to the percentage of population, the Muslim community and the Christian community are equally participating in the family planning programmes.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಪಿ. ಗಂಗಾಧರ್ :— ಸ್ವಾಮಿ ಕೆಲವು ಜಾತಿಯ ಜನಗಳು ಆಪರೇಷನ್ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವು ದಿಲ್ಲ. ಫ್ಯಾಮಿಲಿ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಅವರ ಧರ್ಮಕ್ಕೆ ಹೀನಾಯ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಜನಗಳಿಗೆ, ಕೆಲವು ಬಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲರೂ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಇನ್‌ಸಿಸ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಏರುಪೇರುಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರಿಪಡಿಸುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ :— ಇದರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಧರ್ಮದವರೂ ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಇದನ್ನು ಅಡಾಪ್ಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲೇ ಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಬಂಧ ಮಾಡುವುದು ತಪ್ಪಾಗಿ ರುತ್ತದೆ. ಜನಗಳು, ಕುಟುಂಬ ವರ್ಗದವರು ತಾವಾಗಿಯೇ ಮುಂದೆ ಬಂದರೆ ಅವರು ಭಾಗವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.